

KURZ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH A PEDAGOGICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Učební styly a práce se skupinou studentů

doc. PhDr. Ing. Eva Jarošová, Ph.D.

VŠE Praha 26.5. 2014

Teaching Excellence

Vzdělávací strategie

1. Tradiční postupy

Vhodné především ke **sdělení** informací a vědomostí.

Přednášky

Diskuse ve velké skupině

Písemné materiály ke studiu

Vzdělávací strategie

2. Aktivní postupy

Zaměřené na rozvíjení „učení se učit“ a na rozvíjení dovedností

Případové studie

Hraní rolí

Simulace

atd.

Pyramida učení

Průměrná míra
osvojených
znalostí

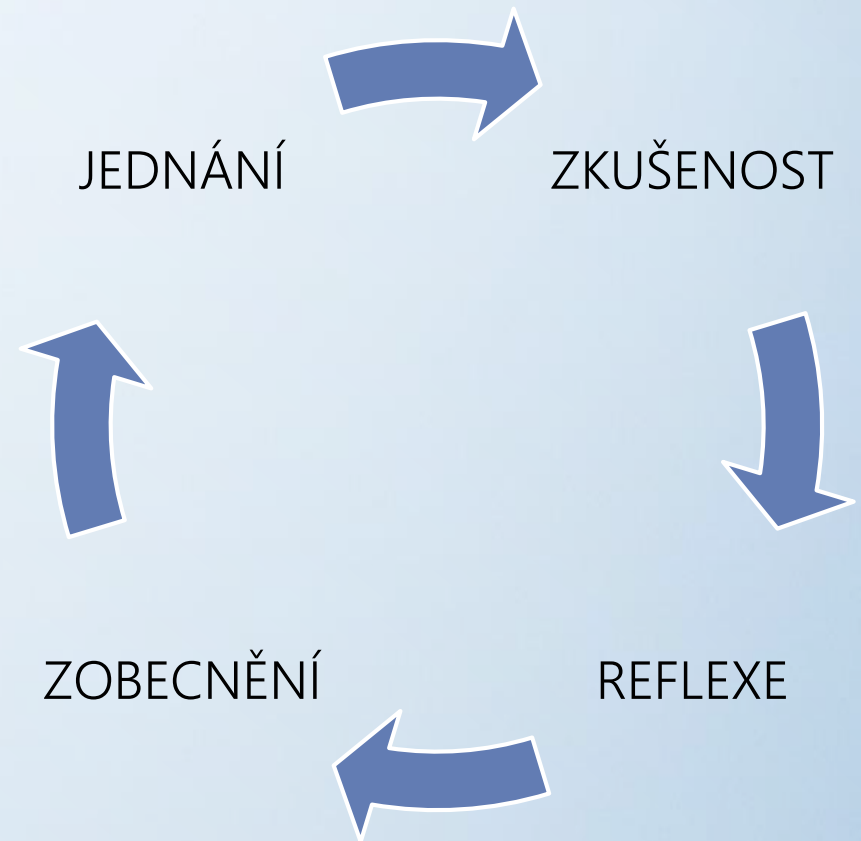
*Slyším a zapomenu,
vidím a zapamatuji si,
udělám a pochopím.*

Kolbův učební cyklus

✓ Pro efektivní učení je třeba:

- ✓ konkrétní zkušenost,
- ✓ reflexe,
- ✓ zobecnění, vytváření obecného konceptu,
- ✓ jednání, akce.

Učební styly

- ✓ aktivní
 - ✓ plná orientace na zkušenosti a zážitky,
- ✓ reflektující
 - ✓ orientace na stádium reflexe,
- ✓ teoretický
 - ✓ výrazná orientace na fázi zobecnění,
- ✓ pragmatický
 - ✓ výrazná orientace na praktické testování a ověřování hypotéz a závěrů.

Učební typy

- ✓ Aktivista
- ✓ Pozorovatel
- ✓ Teoretik
- ✓ Pragmatik

Jaké vzdělávací metody byste volil/a pro jednotlivé učební typy?

Práce s otázkami studentů

- ✓ Dejte najevo, že otázky očekáváte a pozitivně přijímáte.
- ✓ Vyvarujte se negativního posuzování otázek.
- ✓ Směřujte Vaši odpověď **k celé skupině, ne pouze k osobě, která otázku položila**. Vyvarujte se „ping-pongu“ mezi učitelem a jedním studentem.
- ✓ Nevnímejte otázky jako nesouhlas či odpor (dokonce i pokud jimi jsou).
- ✓ Odpovídejte **stručně**.

Práce s otázkami studentů

- ✓ **Ověřte si, zda je vaše odpověď postačující a jasná** (nikoli však „ Rozuměl jste odpovědi?“, ale „Říkám to srozumitelně?“, „Dává to smysl?“ apod.).
- ✓ Otázky zpravidla mají **dva hlavní obsahové prvky**:
 - ✓ „technický“ obsah (soustředěný na předmět)
 - ✓ „pocitový, emocionální“ obsah (soustředěný na zájmy, potřeby, osobní emoce)

Zvládání obsahové stránky otázky studentů – 1/2

Předběžné otázky:

- ✓ pokud to souvisí s daným okamžikem, odpovězte stručně,
- ✓ pokud to nesouvisí, otázku přivítejte, ale odpověď odložte (např. ji napište na tabuli a ve vhodný okamžik se k ní vraťte).

Zvládání obsahové stránky otázky studentů – 2/2

Řetězec otázek:

- ✓ shromážděte je, logicky spojte (s užitím tabule), zodpovězte.

Pokud je otázka zcela mimo předmět výkladu:

- ✓ sdělte to a vysvětlete, proč si to myslíte.

Reakce na odpovědi studentů 1/2

- ✓ **Aktivní naslouchání myšlenkám studentů**
- ✓ Nevyžadovat odpověď okamžitě.
- ✓ Ponechání času pro přemýšlení („čekací doba“ – min. 3 vteřiny, zeptat se znovu, reformulovat otázku, nejít dál bez odpovědi na vznesenou otázku; případně nechat promyslet ve dvojicích apod.)
- ✓ Správné odpovědi – stručné ocenění, nikoliv přehnaná chvála

Reakce na odpovědi studentů 2/2

- ✓ Nesprávné či nepřesné odpovědi – pokud je to možné, striktně hned neoznačit odpověď jako nesprávnou, ale „hodit záchranný kruh“, např. :
- ✓ Uvést otázku, na kterou by studentova odpověď byla správná.
- ✓ Pomoci studentovi nepřímou nápovědou, dodatečným údajem, připomenutím apod.
- ✓ Při sporné nebo nesprávné úvaze studenta mu nabídnout další alternativy či opomenuté faktory k úvaze, případně vyzvat ostatní k vyslovení vlastního názoru.
- ✓ Vyžádat si vyjasnění a rozvinutí názoru studenta.
- ✓ Podpořit myšlenkový proces studenta dalšími otázkami či informacemi, které ho vedou k hlubšímu promyšlení popř. ke korekci názoru.

Vedení diskuse – 1/3

PŘED - Zvážit účel diskuse:

- ✓ Např. ověření znalosti a porozumění výkladu, sdílení zkušeností, zvýšení zájmu a participace, oživení výkladu učitele apod.
- ✓ Zahájení diskuse vhodnou otázkou, nastolením sporného bodu, stanoviska, rozporů apod.
- ✓ Udržování diskuse v daném rámci.
- ✓ Zaznamenání diskuse.

Vedení diskuse – 2/3

Reakce na příspěvky studentů:

- ✓ Reagovat na „rovnocenném“ základě („dospělý – dospělý“).
- ✓ Neironizovat. Parafrázovat spíše než hodnotit.
- ✓ Používat různé postupy pro podporu myšlenkových procesů studentů.

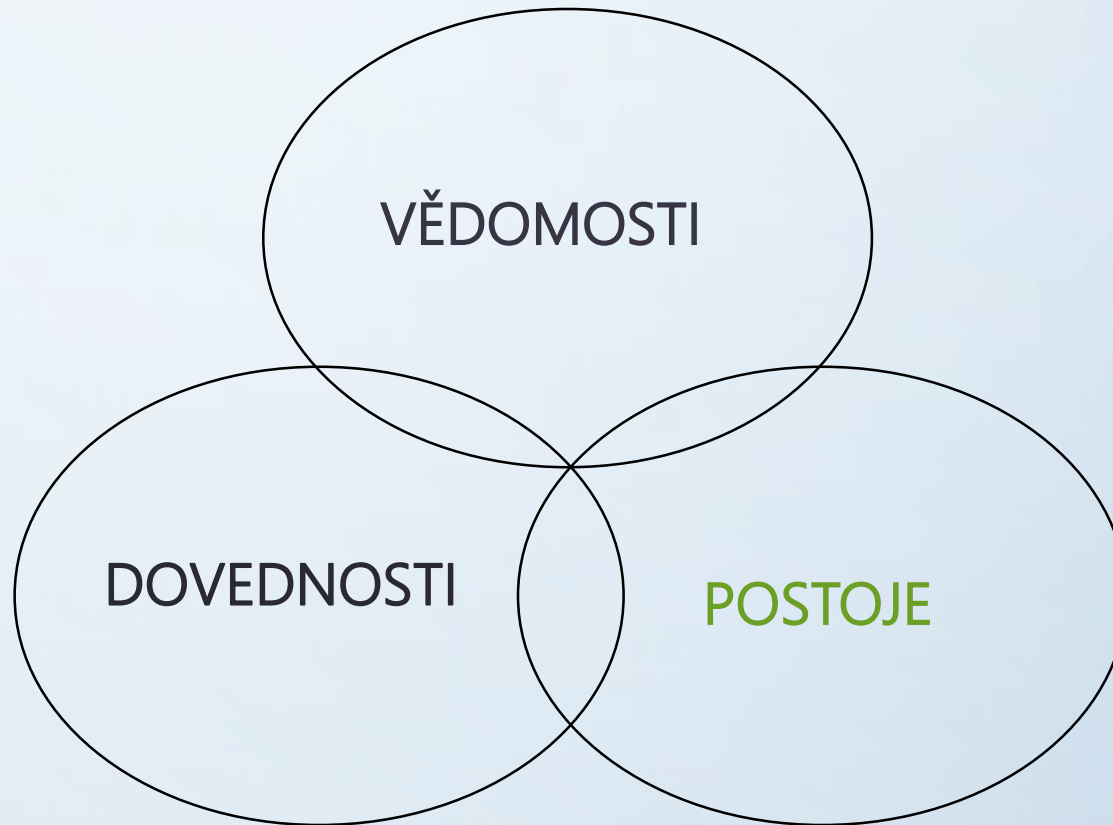
Vedení diskuse – 3/3

Neopomenout diskusi uzavřít (sumarizací, otázkou po hlavním poznatku či provokativní / inspirující myšlence z diskuse apod.; případně je možná i občasná reflexe průběhu diskuse)

PO - Následné zhodnocení

Trojdimenzionální model učení

Významné faktory učení

- ✓ Motivace
- ✓ Participace
- ✓ Organizace
- ✓ Relevance
- ✓ Metody
- ✓ Zpětná vazba
- ✓ Ocenění

Nároky na osobnost učitele

TE

Učitel by měl mít:

- ✓ výmluvnost ministra,
- ✓ výdrž daňového úředníka,
- ✓ důstojnost velekněze,
- ✓ žaludek tažného koně,
- ✓ takt vysokého diplomata,
- ✓ množství nápadů jako právník,
- ✓ optimismus televizního moderátora,
- ✓ trpělivost zdravotní sestry,
- ✓ úsměv filmové hvězdy.

Závěry

Zdroje

